

Hvem tramper på min bro?

- sammenfattet og skrevet af Malene Lundén

Energiakademiet digter folke-eventyr til en ny tid: Der sidder en trold og råber

- idéer og inspiration til Samsøs nye fortællinger frem mod fossilfri ø
Alt efter hvilke politiske vinde, der blæser i dagens Danmark, dukker snakken om en bro til Samsø jævnlige op i den offentlige debat. Nogle frygter at en bro vil ødelægge vores lille ø-paradis. Andre er håbefulde, og ser et stort potentiale i en landfast forbindelse til kontinentet. Broer er blevet et symbol på fællesskab og samling, og står i modsætning til det aktuelle Europa, hvor man hellere vil adskille og bygge mure, end skabe forbindelser. Det samme gør snakken om hurtigfærger og biogas – begge ting, der forener lokale ressourcer med omgivelserne og det større hele.

Hvorfor er vi ikke bedre til at se potentialet i de hjælpemidler, der måske kan hjælpe os på vej mod en eventyrlig fremtid? Denne historie er lokalt en allegori over den usunde debatkultur, der, hvis man ikke passer på, skyder idéerne ned inden de får hjerte og pels. Og globalt fortæller eventyret om en fælles, europæisk brobygningskultur, der også i overført betydning danner en tradition for at mødes på midten og er noget, der bør værnes om, så udviklingen ikke går i stå.

Eventyr no. 3: HVEM TRAMPER PÅ MIN BRO?

Der er noget med broer, Europa og dannelse.
Men broen er ikke kun den ikoniske fremstilling af Europa.

Også her i Danmark er den motivet på pengesedlerne.

Fra Københavns havneløb til Sallingsundbroen. Fra Storebæltsbroen til Lillebæltsbroen.

På den anden side af sedlerne kan man se oldtidsminder, der er fundet i nærheden af broerne: For eksempel Solvognen og Hindsgavl-dolken. På den måde bygger pengesedlerne ikke kun bro over sund og bælt.

Som den tyske sociolog Georg Simmel skriver: "Broerne bliver en æstetisk værdi, fordi de opnår at samle det, der er adskilt. I Europa er broerne udstrakte arme henover grænser, floder og delte byer."

Der var engang... kunne være mit indgangspostulat. Nemlig en betydningsfuld sætning, hvis du stadig tror på folkeeventyr. Måske er vores mobiltelefon en bro, som konstant og magnetisk pumper lykkehormonet dopamin ind i vores hjerner?

Hvad har eventyr og mobiltelefoner at gøre med hinanden?

Når vi konstant tjekker vores mobiler for beskeder, kigger vi i virkeligheden efter "hvem der tramper på vores bro". Mobiltelefonen er vores bro, og i den har vi alle vores noter.

Noterne fungerer som fortællingen om sæteren i folkeeventyret "De Tre Bukke Bruse", hvor sæteren er en metafor og et stykke fiktivt græs, som de tre bukkebruse gerne vil over på for at fylde vommen.

Broen over til sæteren er dramaet, fordi trolden sidder og vogter. Hans enevældige magt har skræmt alle fra vid og sans. Trolden tror på, at jo højere, han råber, dets mere ejer han broen og magten til at udelukke alle fra at komme over. Det gør, at vi imaginært aldrig kan komme fra A til B, og fortæller os, at magt blandt andet kan bygges på frygt.

Den, der skriver vrede eller råber højest, kan holde alle os andre i skak både ufrivilligt og frivilligt.

Derfor har jeg i en rum tid gået og grublet over hvordan fællesskabet Samsø ruster sig med glimt i øjet, så vi ikke udvikler os til uregerlige trolde og brænder broerne imellem os, men vedbliver med at være et levende og fysisk fællesskab.

Limene afgør måske sammenhængskraften imellem mennesker

Der er forskellige former for bindemiddel i et fællesskab. I denne her artikel har vi kontaktlim, superlim og araldite lim i overført betydning som "De Tre Bukke Bruse". Hvem tramper på min bro? Min mobil vibrerer.

Broer! Der er noget med broer. Europa og dannelse.

Vores elektroniske radar vokser uhyrligt i disse år – også på Samsø. Vi sidder alle som fanget under broen og råber: "Det her er min bro, jeg vil ikke have, at du tramper!"

Selverkendelse er en dyd

Derfor er denne artikel lidt selvmodsigende, da jeg selv burde gå ud på stræder og gader og snakke med dig og jer om stemningen på Samsø. Eller som de stunder, hvor digteren Lena Bjørns løgnehistorier samler lyttende mennesker rundt om den livgivende fortælling. Hun og jer skaber kontaktlim. Hvad kan minde eller påminde os om ubetinget kærlighed til poesi og den gode historiefortælling?

Vi har alle været børn engang

Børn er alle opfostret med mange former for eventyr, som har lært dem et og andet: I min barnetro i skæret af sprøde stemmer, der fik min voksende billeddannelse til at gro fænomenalt, var der liv i min spæde moral, og eventyrene og grundlæggelsen af min egen fornuft og kritiske sans så dagens lys og lim.

Hvad er Samsøs udfordring og fjende nr. 1?

Samsø har ingen fjender, men masser af udfordringer. B.la skal vi være uhyre opmærksomme på hvordan og hvad vi tænker og tror om hinanden. Vi skal huske, at det ikke er broen, der

kommer, eller hurtigfærgen, der sejler, eller motorløbet, der kører, som lige nu er vores foretrukne superlim. Superlim kan være problematisk, hvis det, der skal limes sammen, er med et materiale, der ikke har den optimale overflade.

Vi kæmper lige nu på Samsø som trolde under broen. Det er et fænomen, der ødelægger den tynde kontaktilim, der knytter os sammen.

I stedet for at sidde og råbe i hvert vores hjørne er vi nødt til at invitere De Tre Bukke Bruse over broen for at tjekke de forskellige imaginære forestillinger, der findes, og som måske ikke ligner din!

Den lille Bukke Bruse snyder trolden og tager sine 2 andre bukke med sig for at komme over på sæterens grønne græs. Den største af bukkene stanger trolden, så de alle 3 kan få vommen til at

synge over glæden ved at æde.

Hvorfor har vi fjender?

Ved du hvem dine fjender er? Og når du ved det, vælger du så at gå til bunds i den modstand, så samtalen afdækker hvor forskelligheden findes? Overvejer du hvor og hvorfor forskelligheden er der? Det kan være, at superlimen på jeres forskellige overflader ikke skaber sammenhængskraft.

Min appel til begge parter er at anstrenge sig en smule for at stille spørgsmål, hvor vi forbliver nysgerrige på det, man ikke altid lige forstår. Vær opmærksom på overfladen og gå i dybden med underlaget. Min antagelse er, at forbliver vi kun på overfladen, får vi mange fjender.

Energiakademiets kernefortælling er et eventyr

Energiakademiet har stadigvæk ret til at drømme; til at tale og skrive om både en bro, en hurtigfærge og sågar et motorløb og et biogasanlæg, samt have både barnetro og åbenheden intakt. Det hjælper til at afklare hvilke drømme, som er realistiske, og hvad de kan komme til at betyde for arbejdet og livet på Samsø. Vi nægter at bruge alraldite lim for at få vores drømme til at hænge fast!

Araldite 2011 er en 2 komponent all-round epoxy lim med lang bearbejdnings tid. Limen er elektrisk isolerende og er modstandsdygtig overfor stød og slag og er velegnet til limning af en lang række metaller.

Energiøen er en realitet, og før 1997 var der ikke den selvsamme opmærksomhed på hvad der var rigtigt eller forkert i forhold til klimaet og den enkeltes CO2 udledning. Jeg husker tydeligt hvilket parti, der stemte nej til havmøllerne dengang i 1999. Så her vil jeg vil ikke hænge personer ud, men blot hylde at man sagtens kan have et standpunkt til man tager et nyt.

Lad os nu ikke falde over broen og sidde fast i en polariseret debat om at den og den ikke skal trampe. Om hurtigfærgen kun sejler vinter eller sommer – om man er tyk eller fed – snu eller dum – svag eller stærk – for eller imod broen.

Vi appellerer til at vi taler sammen på en mere moden og fredelig måde. Vi er ikke fjender. De værste konflikter foregår ofte indadtil, og handler ikke altid kun om årsag eller virkning.

Hvad skal vi lære af eventyret?

Psykologien er den samme hos Bukkene Bruse: Bukkene skal som sagt over broen for at æde sig fede på sæteren, den kloge narrer den mindre kloge, og trolden ender selv med at få bølgebank af den store buk.

Vi vil med dette folkeeventyr gerne advare imod at vi ikke æder hinandens drømme, før de får sul på kroppen. Drømme skal have noget at stå imod med. Og vi vil gerne advare mod at afkorte Samsøs imaginære bro til blot at handle om samfundsliv og erhvervsliv. For vi risikerer at hele generationer falder ned i dybet. Vi håber og tror på, at kommunalbestyrelsen og Samsø som samfund er ligeså kloge som De Tre Bukke Bruse.

Som den danske filosof og forfatter Villy Sørensen (1929 – 2011) skriver:

–"Dæmonerne lurker ikke på mennesket i tide og utide, de træder først frem når [mennesket] står i en særlig kritisk situation..."

Et Samsø med en bred repræsentation af folkets meninger skal der være plads til.

Moralen er afgørende

Eventyrene har overlevet i mange generationer, så man kan roligt være ydmyg over for dem. Noget i eventyrene bliver ved med at overleve, og man behøver ikke at forstå hvorfor.

Dét at lytte til eventyr kan hjælpe os til selv at blive gode fortællere. Ja, vi tror på den helbredende kraft i de gamle folkeeventyr. De handler om basale, menneskelige konflikter, som selv børnene genkender fra garderoben, legepladsen eller når de er på tur.

Det har en helbredende virkning for børn, når de hører om konflikter, som bliver løst. For eksempel i eventyret om Hans og Grete, der går alene i skoven: alle børn kender til at føle sig bange og efterladt. Eventyr handler om nogle grundfølelser, som alle bør kende.